

ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunsti vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

III KOOLIASTME ÕPPETEGEVUSED

- 1) ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel;
- 2) kahe- või kolmehäälsel laulmine kooris;
- 3) relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine, lauldes noodist lihtsamaid meloodiaid;
- 4) pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos musitseerides;
- 5) isiklike, põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale;
- 6) muusika meeleolu, stiili ja vormi väljendamine liikumise kaudu lähtuvalt kujutlusvõimest; 7) loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine;
- 7) esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine;
- 8) teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud (helistuudiod, raamatukogud, muusikakoolid, muusikakõrgkoolid jne).

III kooliastmes on tähelepanu keskmes iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning õpilaste muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis lauldakse nii ühe- kui ka mitmehäälselt, kooris kahe- või kolmehäälselt. Kuna selles vanuseastmes on suur huvi pop- ja rokkmuusika vastu, on koolis ansambli- ja harrastamise võimalus. Laulmine ja pillimäng pakuvad muusikalise omaloomingu ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksi kui ka rühmatöona. Muusikat kuulates tähtsustub kuulud muusika põhjal oma arvamuse kujundamine ning selle argumenteeritud põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika oskussõnavarale. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (erinevad ansambli- ja pillikoosseisud, solistid, jm) toetatakse õpilaste isikupärast

esinemisuskust. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

HINDAMINE

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust, õppekäike ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana kokkuvõtval hindamisel.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid on mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid

III kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes.

Hindamine liigitub kujundavaks ja kokkuvõtvaiks hindamiseks.

Kujundav hindamine jälgib õpilase arengut, keskendub protsessile, aitab eesmäärke seada. Kujundava hindamisena mõistetakse õppeperioodi kestel toimuvat hindamist, analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse suunatakse õpilasi edasisele õppimisele (aidates neil teadvustada oma vajadusi, seniseid saavutusi ning vajakajäämisi) ja kavandatakse järgnevad eesmärgid. Kujundava hindamise ülesandeks on õpilase arengu ergutamine, toetamine ja tema õpitulemuste parandamine.

Kokkuvõttev hindamine teeb kokkuvõtte õpilase arengust, keskendub lõpptulemusele, on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahindeteks.

III KOOLIASTME ÕPITULEMUSED

Põhikooli lõpetaja:

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;
- 3) laulab ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaal-koosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;

- 4) oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohustetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause;
- 6) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- 8) väljendab oma arvamust kuulnud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- 9) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 10) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- 11) teab autoriõigusi ning sellega kaasnevat õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;
- 12) valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
- 13) kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.

LÕIMING TEISTE VALDKONNAPÄDEVUSTE JA AINEVALDKONDADEGA

- 1) Väärtushoiakute kujundamine ja maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine. Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist (kunstid, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu ja ühiskonnaõpetus, geograafia, käsitöö ja tehnoloogia, kehaline kasvatus). Muusika kaudu saab eriti hästi teadvustada kultuuridevahelist dialoogi ja loovust nüüdisühiskonna innovatsiooni allikana.
- 2) Kattuvate või lähedaste mõistete kasutamine (kompositsioon, struktuur, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jm): kunstid, keeled ja kirjandus, tehnoloogia, kehaline kasvatus.
- 3) Ainete sisust lähtuvate seoste esiletoomine:
  - sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;
  - emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;
  - loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide omadusi;
  - matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid);
  - käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);
  - kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.

ÕPPESISU

1. LAULMINE

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoitu häälemurdeperioodil;
- 2) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 3) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 4) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;

2. PILLIMÄNG

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) kasutab keha- ja rütmipille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- 2) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. OMALOOMING

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone ning rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel;
- 2) loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;

4. MUUSIKA KUULAMINE JA MUUSIKALUGU

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löökpille ning pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 3) on tutvunud Eesti ning Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 4) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;

5. MUUSIKALINE KIRJAOSKUS

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) mõistab põhiliste helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid
- 2) muusikalistes tegevustes:
- 3) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu
- 4) tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 5) mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust;
- 6) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
  - muusikainstrumentide nimetused;
  - heli omadused, dünaamika, tempo;
- 7) kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

MUUSIKA 8. KLASSILE

ÕPPESISU

1. LAULMINE

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 2) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 3) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 4) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; pop- ja rockmuusika klassikat.

2. PILLIMÄNG

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) kasutab keha- ja rütmipille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- 2) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. OMALOOMING

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone ning rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel;
- 2) loob tekste;
- 3) väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid.

4. MUUSIKA KUULAMINE JA MUUSIKALUGU

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab pop- ja rockmuusikat;
- 3) eristab kõla ja kuju järgi klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 4) tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- 5) on tutvunud Eesti ning Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 6) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 7) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

5. MUUSIKALINE KIRJAOSKUS

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) mõistab põhiliste helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) mõistab helistike C–a, G–e, F–d tähendust;
- 4) teab bassivõtme tähendust;
- 5) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
  - elektrofonid, muusikainstrumentide nimetused;
  - spirituaal, gospel, blues;
  - pop- ja rokkmuusika, süvamuusika;
- 6) kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

MUUSIKA 9. KLASSILE

ÕPPESISU

1. LAULMINE

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoiu häälemurdeperioodil;
- 2) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 3) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 4) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule, pop- ja rockmuusika klassikat.

2. PILLIMÄNG

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) kasutab keha- ja rütmipille kaasmängudes ja/või *ostinato*'des;
- 2) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. OMALOOMING

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone ning rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel;
- 2) loob tekste;
- 3) väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid.

4. MUUSIKA KUULAMINE JA MUUSIKALUGU

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
- 3) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise;
- 4) teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 5) tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- 6) on tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Aafrika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 7) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 8) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

5. MUUSIKALINE KIRJAOSKUS

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- 1) mõistab põhiliste helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust;
- 4) teab bassivõtme tähendust;
- 5) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
  - elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;
  - ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;
  - pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika;
- 6) kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.